

ALLIANCE OF
CIVIL SOCIETY
ORGANIZATIONS OF TIGRAY
ሕብረት ማህበራት ሲቪል ማህበረሰብ ትግራይ
(ሕማሲማት)

Ref. No:- ACSOT/432/1116 www.acsot.org

info@acsot.org

Date: 20/11/16

አብ እዋናዊ ኩነታት ትግራይ አመልካቱ ብሕብረት ማህበራት ሲቪል ማህበራት ትግራይ ዝተውሃበ መግለጺ

ሓምሌ 20/2016 ዓ/ም

መቐለ፣ ትግራይ፣ ኢትዮጵያ

ሕብረት ማህበራት ሲቪል ማህበረሰብ ትግራይ አብ ትግራይ አብ ዝተፈላለዩ ዘፈራት ዝነጥፉ 124 ትካላት ሲቪል ማህበረሰብ አብ ሓደ ፅላል ዝሓቐፈ ጥምረት ትካላት ሲቪል ማህበረሰብ እንትኸውን ካብ ዝተጠየሹሎም ልኡኻቱ ሓደ ህዝባዊ ሕልቕና (public advocacy) እዩ። በዚ መሰረት ካብ ዝምስረት ክሰብ ሓዚ ንዓድን ህዝብን አብ ዝምልከቱ ዘዕባታት ብዝተፈላለዩ አማራጻታት እናተሓለቐ ዝመፀ ኾይኑ፤ አብዚ ሓዚ ዘለናዮ አዝዩ ተኣፋፊ ግዜ አብ ትግራይ ዘሎ ህልው ኩነታት አመልካቱ'ውን ባዕሉን አባላቱን ብትኹረት እናተኸታተልናዮን አብ ዝተፈላለዩ እዋናት ድማ ረብሓታት ህዝብን ዓድን ማእኸል ብምግባር ስራሕቲ ሕልቕና እናጋዋሕናን ፀኒሕና ኢና።

ከምዝፍለጥ ትግራይን ህዝብን አብዚ ናይ ቀረባ እዋን ዝነበረ ደማዊ ኩናት ከምኡ'ውን ገና ዘይዘረዎ ሕሱም ናይ ሰብአዊ ቅልውላውን ህልቂት ህዝብናን አዝዩ ስለዘተሓሰበና ካብቲ ኩናት ዝጅምር ክሰብ ሓዚ ብሕብረትናን አባላቱን አቢልና ዓቕምና ዝፈቐዶ ብመዳያት ሰብአዊ ሓገዝን ስራሕቲ ሕልቕናን እጃምና እናወፈና ፀኒሕና ኢና። ብተመሳሳሊ ውዕሊ ስምምዕነት ምቁራፅ ተፃብኦ ፕሪቶርያ ካብ ዝፍረም ንደሓር አብ ዘሎ ግዜ'ውን አብ ትሕቲ ግዝያዊ ምምሕዳር ትግራይ አብ ዘለው ከባብታት ትግራይ ንዝርከብ ህዝብና ከምኡ'ውን ብብርኪ ሃገር አብ ህንፃት ሰላምን ተዘመድቲ ስራሕቲ ሕልቕናን ናይ ባዕልና እወንታዊ አብርክቶ እናገበርና ዝመፃና እንትንኸውን፤ ብፍሉይ ድማ በቲ ስምምዕነት ዝተረኸበ ዕድል ብምጥቃም ህዝብና ናይ ሰላም አዩር ንኸትንፍስን ትግብራ እቲ ስምምዕነት ንኸብርኽን ዝተፈላለዩ ፃዕርታትን እናገበርና መዲና ኢና። ሕብረትና ስምምዕነት ውዕሊ ፕሪቶርያ ምስ ኩሎም ፀገማቱን ብድሆታቱን ንህዝብና ንልዕሊ ሓደ ዓመትን ፈረቓን ዝአክል ተነፃፃሪ ናይ ሰላም ጭልንጭል ረኪቡ ከስትማቕር ዝገበረ ስለዝኾነ መሊኡ ክትግበርን ክብርኽን ዝግብኦ ምዃኑ ብምእማን ብፍላይ ድማ ናይ ወፃኢ ሓይልታትን ካብ መከላኸሊ ሃገር ወፃኢ ዘለው ዕጡቓትን ካብ ትግራይ ክወፁን ከምኡ'ውን ተመዘበልቱ ብዘይወዓል ሕደር ናብ መረብቶ ክምለሱን ብትኹረት ናይ ሕልቕና ስራሕቲ እናሰርሐ ፀኒሐ እዩ።

Tele No. 251 -0911362042/ 251-0344-400337 * Fax No.251-344-400304 P.O.Box - 1313

Mekelle, Tigray, Ethiopia

[Handwritten signature]

ሕብረትና አብዛረ ሐዘ እዋን አብ ትግራይ ገጢሙ ንዘሎ ሰላም ሀዝቢን ዓድን ናይ ምዝራግ ዓቢይ ተኸእሎ ዘለዎ ዘተሓሰብና ናይ ትግራይ ናይ ፖለቲካ መሪሕነት ምክፍፋል ተርእዮ፤ ግዜ ዘይሀብን ብእዋኑ ክእረም ዝግበኡን ምዃኑ ብፅኑ ብምእማን ምስዚ ብዝተተሓዘ ዝስዕቡ ቀንዲ ነጥብታት እዚ ጋዜጣዊ መግለጺ ኣውጺእና ኣለና።

1) ንፖለቲካዊ መሪሕነት ትግራይ

ትግራይ አብዚ ሐዘ እዋን ካብቲ ደማዊ ኹናት ዝወለደ ዓይነ-መርፍኡ ዝጠፍኦ ደልሃመት ንኸትወፅእ ግደ ፖለቲካዊ መሪሕነት ትግራይ ካብ ኩሉ ዝዓዘዘ ምዃኑ ሕብረትና ይግንዘብ። በዚ መሰረት ፖለቲካዊ መሪሕነት ትግራይ ብስኒትን ብሄራዊ ተድነትን ዓብዪ ስትራቴጂካዊ መሪሕነት ክተዕርፉን ሀዝብና ካብዚ ፅንኩር ፀገም ልዑል ትፅቢት ዋላ'ኳ እንተገበረልኩም ብግብሪ ግን ናይዚ ተፃራሪ ዝኾነ ናይ ምክፍፋል ተርእዮ ገኒኑ ናብ ኣደባባይ ወፅዮ ኣሎ። እዚ ድማ ንትግራይን ሀዝብን ኣብ ርእሲ ፀገምም ካልእ ተደራቢ ፀገም ዝፈጥረሎም ምዃኑ እናፈለጥኩም ናይ ሀዝቢ ሓላፍነት ንጎረ ገዲፍኩም ንመላእ ሀዝቢን ዓድን ናብ ዝኸፍኦ መንገዲ ጥፍኣት ዘእቱ ኣካይዳ ከምእትኸዱ ዘለኩም ንዕዘብ ዘለና እንትንከውን ትኸዱዎ ዘለኩም ሓደገኛ ጉዕዞ ገቲእኩም ብዓብዪ ናይ ሓላፍነት መንፈስ ኣፈላላዩትኩም ውሕሉል ብዝኾነ ኣገባብ ኣሊኩም ትግራይን ሀዝብን ክተድሕኑ ሕብረትና የተሓሰብ። ካብዚ ወፃኢ ብዝተፈለላዩ ሸነኽ ዝውሰዱ ዘለዉ ስጉምታት ብድምር ክንወጃ ናብ ዘይንኸእል ዓዘቕቲ ዘእትዉ ብምዃናም ዝኾነ ይኹን ሀልኽ ይኹን ሓይሊ መሰረት ዝገበሩ ኣማራፅታትን ስጉምታትን ካብ ምውሳድ ክትቐጠቡን ናብ ስልጡን፣ መትከላዊን ረብሓ ሀዝብን ዓድን ሸኽል ዝገበረ ልዝብ ክትምለሱን ኣፈላላዩትኩም ብእሂን ምሂን ኣሊኩም ሀዝብኩም ክተገልግሉን ሕብረትና ፃውዒቱ ብትሪ የቕርብ።

2) ንፌዴራል መንግስቲ ኢትዮጵያ

እቲ አብ ትግራይ ዝካየድ ዝነበረ ደማዊ ኩናት ደው ብምባል ምስ ኩሉ ሕፃናዊታትን ፀገማትን ውዕሊ ስምምዕነት ፕሪቶሪያ ንምትግባር ክሰብ ሐዘ ብወገን መንግስቲ ፌዴራል ዝተወሰዱ ስጉምታት ሕብረትና ብእወንታ ዝምልከቶ እንተኾነ'ውን እቶም ዝቐሪዩ ዓባይቲ ዕንቅፋታት እውን ዘላቂ መፍትሒ ንክግበረሎም ብምትሕስሳብን ብምትእምማንን እዩ። እዚ ከምዘዘሎ ከይኑ ኣብዚ ቀረብ እዋን ንውድብ ሀውሓት ኣመልኪቱ ብፌዴራል መንግስቲ ዝተውሃበ መጠንቅቕታን ምዕባላታቱን ነቲ ተፈጢሩ ዘሎ ናይ ሰላም ሃዋህው ዘሪጉ ንትግራይ ካብኡ ሓሊፉ'ውን ንመላእ ኢትዮጵያ መሊሱ ናብ ኩናት ከእቲ ዝኸእል ኣካይዳ ስለዝኾነ እቲ ዝረኣ ዘሎ ኣፈላላይ መንግስቲ ብዓቢይ ናይ ሓላፍነት መንፈስ ማለት'ውን ብሕጋውን ሰላማውን ኣግባብ ጥራሕ ንክኣልዮ ንፅውዕ።

ከብዙ ሐሊፍ ሰገር-ሰላም ዝውሰዱ ስጉምታት ብሙሉኦም ክንወጃ ናብ ዘይንኽእል ዓዘቕቲ ከእትዉ ዝኸእሉ ስለዝኾኑ መንግስቲ ብፍላይ ሓይሊ መሰረት ዝገበሩ ስጉምታታት ካብ ምውሳድ ክቑጠብ ፃውዒትና ነቕርብ።

3) ንመላእ ህዝቢ ትግራይ

ዝኸበርካ ኣብ ውሽጢ ዓድን ወፃኢን እትነብር ህዝብና፤

ኣብ ድሮ ኹናት ዝጀመሩ ፀገማት ትግራይን ህዝባን ድሕሪ እቲ ደማዊ ኹናት ብዘተፈጠሩ ሰብ-ሰራሕን ተፈጥሮኣውን ፀገማት ካብ ጊዜ ናብ ጊዜ እናተደራረቡ ናብ ዘተሓላለኹ ብርኪ በዲሖም ይርከቡ። እዚ ከምዚ እናሃለዉ ኣብዚ ሓዚ እዋን ኣብቲ ሕሉፍ ደማዊ ኹናት ከምዓድን ህዝብን ዝኸሰርናዮ ማእለያ ዘይብሉ ዘይትካእ ጥፍኣት ኣእላፍ ሂወት፣ ጥሕሰት ሰብኣዊ መሰላት፣ ዕንወት ንብረትን መሰረተ ልምዓትን ከይኣክል ብቀንዱ ብሰንኪ ገዢ ሓጻን መሪሕነት ትግራይ ኣብ ልዕሌኹ መሰከፊ ዝኾኑ ሓደጋታ ኣንፀላልዮም ይርከቡ። ሕብረትና እዚ ኩነት ብኣጋ እንተዘይተኣልዩ ሓደገኛን መንገዲ ጥፍኣትን እዩ ኢሉ ይኣምን። ስለዝኾነ ድማ እዚ መሰከፊ ምዕባለ ብዘተወደብን ብዘይተወደበን ኣገባብ ክትከላኸሎን ደው ክተብሎን ሕብረትና ብኸብሪ ይፀውዕ።

4) ንህዝቢ ኢትዮጵያን ማህበረሰብ ዓለምን

ኣብ ትግራይ ዝጀመረ ኩናት ብሓፈሻ ንዘባ ቀርኒ ኣፍሪካ ብፍላይ ድማ ንመላእ ኢትዮጵያ ብዓቢዩ ናብ ቅልውላው ዘእተወ ምንባሩ ናይ ቀረባ ተዘክሮ እዩ። ብምክንያት ድማ መላእ ህዝቢ ኢትዮጵያ ብፍላይ ድማ ዘይመንግስታዊ ትካላትን ካልኣት ኣወዳድባታትን ብገናኡ ዝገባእ ኣቐልቦ ሂባን ናብ ዝኾነ ዓይነት ግጭት ንክይእቶ ናይ ባዕሎም ፅዕንቶታት ከዕርፉ ንፀውዕ።

ብተመሳሳሊ እቲ ኣብ ትግራይ ዝካየድ ዝነበረ ኣዕናዊ ኩናት ብሰላማዊ መንገዲ ንምፍታሕ ኣብ ዝተገበሩ ፃዕርታት ናይ ማህበረሰብ ዓለም ብፍላይ ድማ ናይ መደራደርትን ተዓዘብትን ኣካላት ግደ ዕዘዝ ምንባሩ ሕብረትና ብፅኑዕ ዝኣምን ኮይኑ ኣብዚ ሓዚ እዋን ከይዲ ትግብራ ውዕሊ ፕሪቶሪያ ዝኾልፍ ተርእዮ ይምዕብል ስለዘሎ፤ እዚ ድማ ካብ ትግራይ ሐሊፍ ንኢትዮጵያን እዚ ዘባን ዝፀሉ ምክንያት ኣብ ግምት ብምእታው እዚ ኣካይዳ ዝገትእ ህፁፅን ተግባራውን እጃም ንክተበርክቱ ሕብረትና ፃውዒቱ የቕርብ።

ሕብረት ማህበራት ሲቪል ማህበረሰብ ትግራይ
መቐለ

